

**LBRIS**

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

We know  
books

Petru Sebastian Tamaș

Maricica Bejenaru

Cristina Mate

Tereza Herciu

Teodora Cojan

Loredana Cojan

Fulvina Blînda

# Religie

## cultul romano-catolic de limba română

---

### clasa a VIII-a

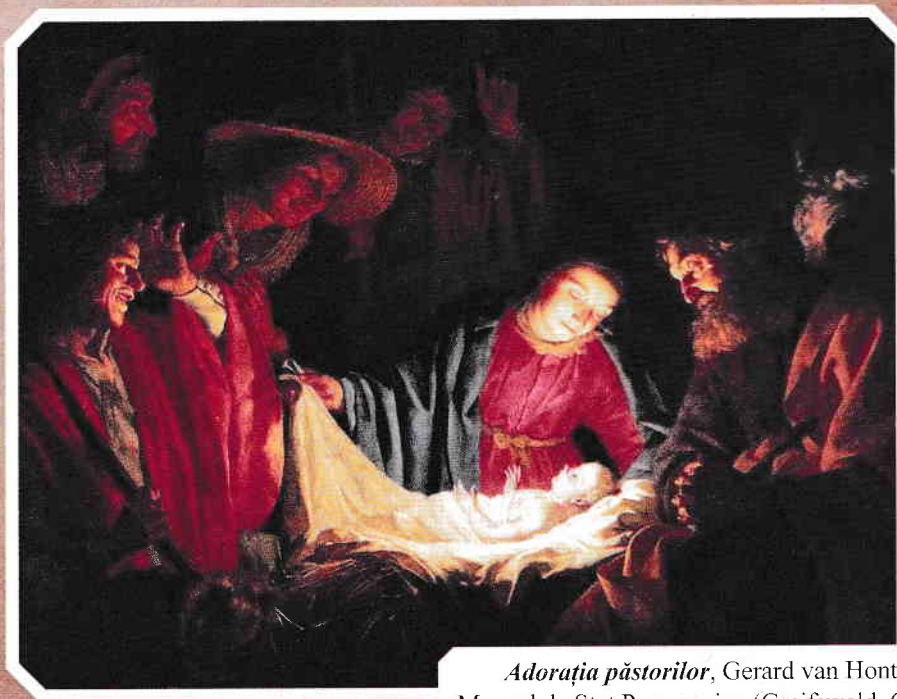
8



EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ

<b>UNITATEA I DUMNEZEU REVELAT OMULUI CA IUBIRE MILOSTIVĂ .....</b>	<b>5</b>
<b>1.</b> Omul, creat bărbat și femeie .....	6
<b>2.</b> Istoria lui Rut .....	9
<b>3.</b> Istoria lui Tobia .....	12
<b>4.</b> Dumnezeu pregătește Noul Popor. Sfântul Ioan Botezătorul .....	15
<b>5.</b> Sfânta Familie din Nazaret .....	18
<b>6.</b> Isus Cristos – Fiul lui Dumnezeu și al omului .....	22
<b>Recapitulare .....</b>	<b>25</b>
<b>Fișă de (auto)evaluare .....</b>	<b>26</b>
<b>UNITATEA II RĂSPUNSUL OMULUI DAT IUBIRII LUI DUMNEZEU .....</b>	<b>27</b>
<b>7.</b> Predica de pe munte – Fericirile .....	28
<b>8.</b> Adorarea lui Dumnezeu .....	32
<b>9.</b> Respectul față de bunurile aproapelui .....	36
<b>10.</b> Ordonarea dorințelor interioare .....	39
<b>11.</b> Trăirea în adevăr .....	42
<b>Recapitulare .....</b>	<b>45</b>
<b>Fișă de (auto)evaluare .....</b>	<b>46</b>
<b>UNITATEA III VIAȚA OMULUI ÎN CRISTOS .....</b>	<b>47</b>
<b>12.</b> Preoția – celebrarea și roadele Sacramentului Preoției .....	48
<b>13.</b> Căsătoria – celebrarea și roadele Sacramentului Căsătoriei .....	51
<b>Recapitulare .....</b>	<b>55</b>
<b>Fișă de (auto)evaluare .....</b>	<b>56</b>
<b>UNITATEA IV OMUL CREȘTIN ÎN MIJLOCUL SEMENILOR .....</b>	<b>57</b>
<b>14.</b> Începuturile creștinismului în spațiul românesc .....	58
<b>15.</b> Biserica Catolică din România – organizare pe Dieceze și rituri .....	61
<b>16.</b> Contribuția Bisericii Catolice la dezvoltarea culturii și a spiritualității în România .....	65
<b>17.</b> Biserica din România în timpul perioadei comuniste .....	68
<b>18.</b> Sfinții închisorilor .....	71
<b>19.</b> Locuri de spiritualitate catolică în România .....	74
<b>20.</b> Biserica locală .....	77
<b>Recapitulare .....</b>	<b>80</b>
<b>Fișă de (auto)evaluare .....</b>	<b>81</b>
<b>Recapitulare finală .....</b>	<b>82</b>
<b>Evaluare finală .....</b>	<b>83</b>
<b>Anexe .....</b>	<b>84</b>

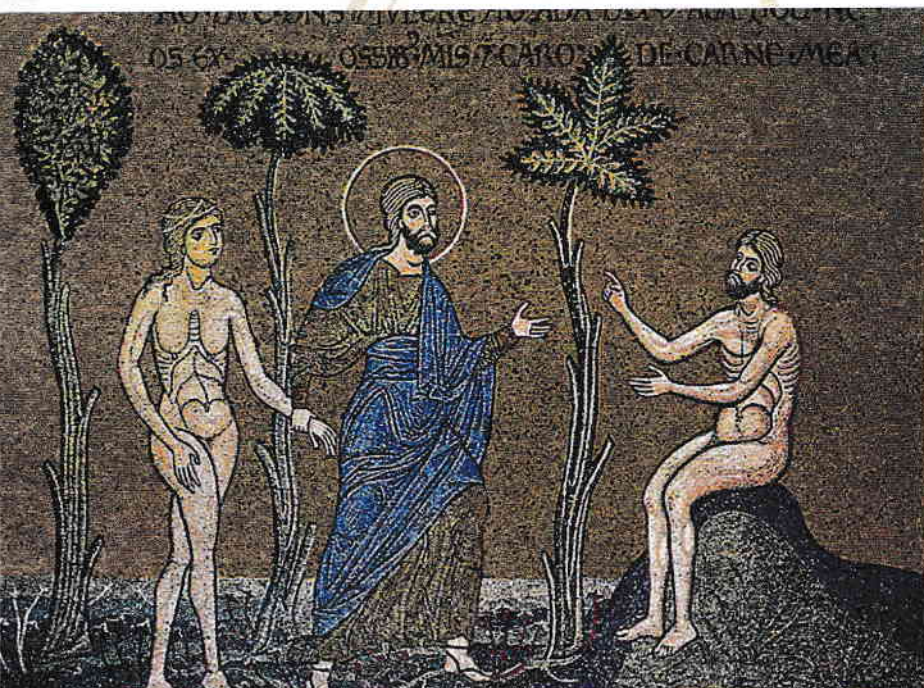
# *Dumnezeu revelat omului ca iubire milostivă*



*Adorația păstorilor*, Gerard van Honthorst,  
Muzeul de Stat Pomeranian (Greifswald, Germania)

- ❖ Omul, creat bărbat și femeie
- ❖ Istoria lui Rut
- ❖ Istoria lui Tobia
- ❖ Dumnezeu pregătește Noul Popor
- ❖ Sfânta Familie din Nazaret
- ❖ Isus Cristos – Fiul lui Dumnezeu și al omului

## Omul, creat bărbat și femeie



Întâlnirea lui Adam și Eva, autor necunoscut (Sicilia, Italia)

Omul, fiind creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, are demnitatea de persoană: el nu este ceva, ci este cineva. E capabil să se cunoască, să se stăpânească, să se dăruiește în mod liber, să intre în comuniune cu alte persoane. Omul este chemat, prin har, la un legământ cu Creatorul său, la a-i oferi un răspuns de credință și de iubire pe care nimeni altul nu-l poate da în locul său.

Bărbatul și femeia sunt creați de Dumnezeu într-o perfectă egalitate ca persoane. „A fi bărbat” sau „a fi femeie” este o realitate bună și voită de Dumnezeu: bărbatul și femeia au o demnitate nepieritoare, egală, ce le

Prima carte a Bibliei, *Geneza*, după crearea Universului, a Pământului cu tot felul de viețuitoare și plante, relatează facerea omului ca pe o încoronare a tot ceea ce făcuse mai înainte: „Și a zis Dumnezeu: «Să-l facem pe om după chipul și asemănarea noastră și să stăpânească peste peștii mării și peste păsările cerului, peste animale, peste tot pământul și peste toate reptilele care se târăsc pe pământ!» Și l-a creat Dumnezeu pe om după chipul său. După chipul lui Dumnezeu l-a creat; bărbat și femeie i-a creat.” (*Geneza* 1,26-27)

Între toate creaturile văzute, omul deține un loc unic. Chiar dacă animalele și plantele dau mărturie, prin frumusețea lor, despre măreția Creatorului, numai omul este capabil să-l cunoască și să-l iubească pe cel de la care a primit viața. Omul este „singura făptură de pe pământ pe care Dumnezeu a voit-o pentru ea însăși” (Conciliul Vatican II, *Gaudium et spes* 24); doar el este chemat să împărtășească, prin cunoaștere și iubire, viața lui Dumnezeu.

vine de la Dumnezeu, Creatorul lor. În „faptul de a fi bărbat” și în „faptul de a fi femeie”, ei reflectă înțelepciunea și bunătatea Creatorului.

Dumnezeu nu este după chipul omului. El nu este nici bărbat, nici femeie. Dumnezeu este spirit pur, în care nu există loc pentru diferențele de sex. Însă virtuțile bărbatului și ale femeii reflectă ceva din infinita perfecțiune a lui Dumnezeu.

Creați pentru a fi împreună, bărbatul și femeia sunt voiți de Dumnezeu unul pentru celălalt. Cuvântul lui Dumnezeu ne dă de înțeles acest lucru, în diferite pasaje ale textului sacru: „Nu este bine ca omul să fie singur. Îi voi face un ajutor pe potrivă lui.” (*Geneza* 2,18) Femeia, pe care Dumnezeu o plăsmuiește din „coasta bărbatului” și pe care i-o aduce acestuia, trezește din partea lui un strigăt de admirație, o exclamație de iubire și de comuniune: „Aceasta este os din oasele mele și carne din carnea mea.” (*Geneza* 2,23) Bărbatul descoperă femeia ca pe un alt „eu”, cu aceeași natură omenească.

Bărbatul și femeia sunt făcuți unul pentru celălalt, nu pentru că Dumnezeu i-ar fi făcut doar pe jumătate și incompleți, ci din cauza faptului că au fost orânduți pentru o comuniune de persoane. În acest fel, fiecare poate fi ajutor pentru celălalt, fiindcă ei sunt, în același timp, egali ca persoane și complementari ca bărbat și femeie.

În căsătorie, Dumnezeu îi unește astfel încât, formând „un singur trup” (*Geneză 2,24*), să poată transmite viața umană: „Fiți rodnici, înmulțiți-vă, umpleți pământul.” (*Geneză 1,28*) Transmițând urmașilor lor viața umană, bărbatul și femeia, ca soți și părinți, cooperează în chip unic la opera Creatorului.

Așa cum motivul creației este iubirea care se cere a fi împărtășită, la fel, baza familiei este iubirea. Trăind în iubire, soții dăruiesc viață, îngrijesc noua viață și se străduiesc să fie exemple bune pentru copiii lor. Armonia și iubirea din familie sunt o mărturie a iubirii Creatorului și elementele cele mai importante de care un copil are nevoie pentru a crește fericit. Din acest motiv, Sfântul Paul îi îndeamnă pe creștini: „Fiți supuși unii altora în frica lui Cristos! Femeile să se supună bărbaților lor... Bărbaților, iubiți-vă soțiile așa cum Cristos a iubit Biserica și s-a dat pe sine pentru ea, pentru a o sfinți, purificând-o prin baia apei în cuvânt, ca să și-o prezinte sieși ca o Biserică glorioasă, fără să aibă vreo pată sau rid sau ceva asemănător, ci să fie sfântă și neprihănită! Tot așa și bărbații au datoria să-și iubească soțiile ca pe trupul propriu. Cine își iubește soția se iubește pe sine. Căci nimeni nu și-a urât vreodată propriul trup, dimpotrivă, îl hrănește și îl îngrijește așa cum [face] Cristos pentru Biserică. ... De aceea își va lăsa omul tatăl și mama și se va uni cu soția sa și cei doi vor fi un singur trup. Misterul acesta este mare: eu o spun cu privire la Cristos și la Biserică, dar și cu privire la voi: fiecare în parte să-și iubească soția ca pe sine însuși, iar soția să aibă respect față de bărbat!” (*Efesenii 5,21-33*)

## Vocabular

**persoană** – ființă omenească, om considerat în totalitatea însușirilor fizice și psihice, cu drepturi și obligații

**demnitate** – măreție, prestigiu, destoinicie, noblețe

**a plăsmui** – a da viață, a crea, a făuri, a alcătui

**complementar** – care completează, întregește

## Întrebări

1. Cum l-a creat Dumnezeu pe om?
2. Prin ce este diferit omul de alte creaturi?
3. Ce înseamnă demnitatea de persoană?
4. De ce a creat Dumnezeu omul, bărbat și femeie?
5. Care este scopul căsătoriei?
6. Ce stă la baza familiei?
7. Ce îi îndeamnă Sfântul Paul pe creștini?

## Cuvânt pentru viață

„Iubiților, să ne iubim unii pe alții, pentru că iubirea este de la Dumnezeu și oricine iubește este născut din Dumnezeu și-l cunoaște pe Dumnezeu! Cine nu iubește nu l-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire.” (*1Ioan 4,7-8*)

## Activități de învățare

### 1. Completează spațiile libere cu informațiile din text.

Cartea ... relatează ... omului ca pe o ... a tot ce făcuse el mai înainte. Între toate ... văzute, ... deține un loc unic. El este capabil să se ..., să se stăpânească, să se dăruiască în mod ..., să intre în ... cu alte persoane. Bărbatul și ... sunt creați de ... într-o perfectă ... ca persoane.

### 2. Identifică, în textul lecției, cinci calități datorite de Dumnezeu primilor oameni.

**3. Continuă enunțurile următoare:**

- a) Bărbatul și femeia sunt ...  
b) Dumnezeu a creat bărbatul și femeia ....

- c) În planul lui Dumnezeu, căsătoria ...  
d) Soții trebuie să se iubească așa cum ...

**4. Pornind de la enunțul „Omul se află în centrul creației și tot ce există pe pământ trebuie raportat la om” (Conciliul Vatican II, *Gaudium et Spes* 12), scrie, pe o foaie, un text de 80 de cuvinte, despre frumusețea și importanța omului. Adaugă fișa la portofoliul personal.**



## Sfinții, modele de viață

**Fericita Veronica din Binasco  
(1445-1497)**

S-a născut la Binasco, provincia Milano, în anul 1445, într-o familie de țărani umili. La vârsta de 22 de ani, Veronica a intrat în mănăstirea augustiniană „Sf. Marta din Milano”. În anii petrecuți în familie, învățase doar să lucreze pământul. Când a intrat în mănăstire, a trudit mult să învețe abecedarul, pentru a putea scrie și citi. Într-o apariție, Sfânta Fecioară Maria i-a descoperit calea ce trebuia s-o urmeze pentru a ajunge la Dumnezeu: curăția inimii, răbdarea față de greșelile aproapelui, rugăciunea pentru cei care greșesc, meditația zilnică a suferințelor și morții lui Isus. Toate aceste noțiuni, Veronica și le-a întipărit în memorie cu ajutorul culorilor; albul arată curăția inimii și iubirea de Dumnezeu, negrul îi amintea de răbdarea în fața greșelilor, iar roșul, sângele vărsat de Isus din dragoste pentru noi. A cerșit pentru săraci și a împărțit cu ei și pâinea care hrănește sufletul.

Prin viața ei, a lăsat în urmă o rază de lumină și de bunătate ce strălucește și astăzi.

## Lumină pentru pașii mei

Dumnezeu l-a creat pe om bărbat și femeie pentru ca, împreună, să formeze familia, iconă a Sfintei Treimi, comuniune de iubire și leagăn de viață. Să ne rugăm ca, în familiile creștine, în familiile noastre, să existe armonie, respect, iubire, slujire, pace și multă credință. Astfel, fiecare familie va fi statornică și fericită.

## Știați că... ?

- ❖ Omul este cea mai complexă ființă a creației: „Oamenii sunt cununa specială a creației vizibile a lui Dumnezeu.” (Sf. Ioan Paul al II-lea)?
- ❖ Bărbatul și femeia nu au fost creați în mod întâmplător, ci cu înțelepciune divină?
- ❖ *Cartea Genezei* este plasată la începutul Bibliei, deoarece cuprinde adevăruri fundamentale despre crearea omului?
- ❖ Numai omul a primit de la Dumnezeu „suflare de viață” și binecuvântare, de aceea „Persoana umană este excepțională.” (Sf. Ioan Paul al II-lea)?
- ❖ Tradiția iudaică și cea creștină timpurie îi atribuie lui Moise scrierea *Cărții Genezei*?

## Istoria lui Rut

Una dintre cărțile Vechiului Testament poartă numele de Rut, după numele persoanei principale despre care vorbește. *Cartea lui Rut* prezintă istoria unei familii simple, dar care, zi de zi, își trăiește credința în Dumnezeu.

Pe timpul foametei din Canaan, un om din Betleem s-a dus cu soția și cu cei doi fii ai săi în regiunea Moabului. El se numea Elimelec, iar soția sa, Noemi. Cei doi fii s-au căsătorit cu femei moabite: Orfa și Rut. După mai mulți ani, Elimelec și cei doi fii au murit, iar Noemi a rămas singură cu două nurori.

Rămasă văduvă și fără copii, Noemi a hotărât să se întoarcă în Canaan, la Betleem. Ea le-a sfătuit pe nurori să se întoarcă la casele mamelor lor. Una dintre ele s-a lăsat înduplecată și a rămas în țara sa, dar Rut s-a ținut după Noemi și a zis: „Unde te vei duce tu, acolo mă duc și eu; unde vei rămâne tu, acolo voi rămâne și eu. Poporul tău este poporul meu și Dumnezeul tău este Dumnezeul meu. Numai moartea ne va despărți.” (*Rut 1,16*) Amândouă au mers în țara Canaanului, s-au stabilit la Betleem și, împreună, au depășit numeroase încercări.

Întreaga cetate admira înțelepciunea lui Rut și devotamentul față de soacra sa.

Rut era o femeie foarte harnică. În timpul secerișului, ea mergea să culegă spice în urma secerătorilor, pe ogor. Dumnezeu i-a călăuzit pașii spre ogorul unui om bogat, numit Booz, dintre rudele lui Elimelec.

Booz a văzut-o și i-a spus să rămână cu servitoarele lui până la sfârșitul secerișului.

„La ora mesei, Booz a zis către Rut: «Apropie-te, mănâncă pâine și înmoaie-ți bucata în oțet!» Ea a șezut lângă secerători. I-au dat grăunțe prăjite, a mâncat, s-a săturat și a mai rămas. Apoi s-a ridicat să adune [spice]. Booz a poruncit slujitorilor săi: «Lăsați-o să culegă și între snopi și să n-o mustrați! Ba chiar să lăsați [să cadă] din snopi pentru ea: lăsați-o să adune și n-o certați!». Ea a cules [spice] de pe câmp până seara; a bătut ce culesese și a ieșit cam o efă de orz. A luat și a intrat în cetate și soacra a văzut ce culesese. [Rut] a scos și i-a dat ceea ce rămăsese după ce se săturase. Soacra ei i-a zis: «Unde ai cules



*Rut pe câmpul lui Booz*, detaliu, Julius Schnorr von Carolsfeld (Londra, Anglia)

astăzi și unde ai muncit? Binecuvântat să fie cel care te-a acceptat!». Rut i-a spus soacrei sale la cine muncise: «Omul la care am muncit azi – a zis ea – se numește Booz». Noemi i-a zis nurorii sale: «Să fie el binecuvântat de Domnul, care nu renunță la îndurare față de cei vii și față de cei morți!». Noemi i-a [mai] spus: «Omul acesta este rudă cu noi, este dintre cei care pot să ne răscumpere.» (*Rut 2,14-20*)

Booz a recunoscut virtuțile ei și a luat-o de soție după ce a îndeplinit toate ritualurile de răscumpărare prevăzute de Lege. Domnul a binecuvântat căsătoria lor și le-a dat un fiu care a fost numit Obed. Obed a fost tatăl lui Iese și bunicul regelui David, din neamul căruia s-a născut Mântuitorul.

Istoria lui Rut dă mărturie despre faptul că Dumnezeu este alături de cel credincios, indiferent de țara de origine, că binecuvântarea lui nu lipsește din viața omului, chiar dacă acesta trece uneori prin momente dificile. Fidelitatea și respectul față de cei din familie sunt recunoscute și răsplătite atât de oameni, cât și de Dumnezeu: „binecuvântat să fie Domnul, care nu te-a lipsit astăzi de un răscumpărător! El va fi pentru tine bucuria vieții și va fi sprijinul bătrâneților tale; căci l-a născut nora ta care te iubește și care este mai bună pentru tine decât șapte fii.” (*Rut 4,14-15*)

Prin Rut, Dumnezeu îi transmite poporului ales și, prin el, Bisericii că mântuirea este posibilă oricui și că ea se bazează pe iubirea față de el și față de aproapele.

**foamete** – lipsă mare, generală și prelungită de hrană; lipsă totală de provizii alimentare într-o țară  
**moabiți** – popor care îi cuprindea pe urmașii lui Moab, fiul lui Lot, și care se afla adesea în conflict cu israeliții  
**efă** – unitate de măsură folosită de evrei pentru cereale  
**răscumpărător** – rudă foarte apropiată, care are datoria de a restabili drepturile celui alt (sens specific în *Cartea lui Rut*)

## Întrebări

1. Ce relatează *Cartea lui Rut*?
2. Cum s-a comportat Rut cu Noemi, soacra ei?
3. Ce lucra Rut în Canaan?
4. Cine era Booz?
5. De ce s-a căsătorit Booz cu Rut?
6. Cine este lese?
7. Care sunt valorile familiei prezentate în *Istoria lui Rut*?

## Cuvânt pentru viață

„Cine va da de băut, fie și numai un pahar cu apă rece, unuia dintre aceștia mici, pentru că este discipol, adevăr vă spun, nu-și va pierde răspiata”. (*Matei 10,42*)

## Activități de învățare

1. Indică răspunsul corect.

- |  |  |  |   |
|--|--|--|---|
| <p><b>A.</b> Elimelec și Noemi proveneau din localitatea:</p> <p>a) Betleem;<br/>b) Ierusalim;<br/>c) Nazaret.</p> | <p><b>B.</b> Motivul pentru care cei doi și-au părăsit locul natal a fost:</p> <p>a) dorința de a vizita locuri noi;<br/>b) foametea din Canaan;<br/>c) vizitarea unor rude.</p> | <p><b>C.</b> Rut era o femeie:</p> <p>a) egipteancă;<br/>b) evreică;<br/>c) moabită.</p> | <p><b>D.</b> După moartea soțului și a celor doi fii, Noemi a fost urmată în Țara Canaanului de:</p> <p>a) ambele nurori;<br/>b) Orfa;<br/>c) nora sa, Rut.</p> |
|--|--|--|---|

2. Rezolvă, în echipă, exercițiul următor, folosind *Metoda cubului*.

- a) **Describe** personalitatea lui Rut.
- b) **Compară** atitudinea celor două văduve, Orfa și Rut. Precizează ce le-a determinat pe cele două nurori să aleagă diferit.
- c) **Analizează** prin ce gesturi a demonstrat Rut că îl iubește pe Dumnezeu. Dar pe aproapele?
- d) **Asociază** corect fragmentele din prima coloană cu cele din a doua coloană, astfel încât enunțurile obținute să fie corecte și să aibă sens.
- |  |   |
|--|---|
| <p>1 Istoria lui Rut ne învață</p> <p>2 Dumnezeu dorește</p> <p>3 Dumnezeu poate să transforme în bine</p> <p>4 În Vechiul Testament,</p> <p>5 Toți oamenii sunt chemați de Dumnezeu la mântuire</p> | <p><b>A</b> mântuirea tuturor oamenilor.</p> <p><b>B</b> citim despre istoria lui Rut.</p> <p><b>C</b> ceea ce poate fi rău pentru oameni.</p> <p><b>D</b> indiferent de rasă sau de religie.</p> <p><b>E</b> că Dumnezeu este alături de cel credincios.</p> |
|--|---|

- e) **Ordonează** cronologic următoarele evenimente din istoria lui Rut.

... Rut a preluat obiceiurile și credința soțului ei.  
 ... Rut s-a căsătorit cu unul dintre fiii lui Elimelec.  
 ... Elimelec și Noemi au plecat din Betleem într-un ținut păgân, Moab, din cauza foametei din Canaan.  
 ... Noemi a rămas văduvă și fără copii.

... În Țara Canaanului, Rut s-a căsătorit cu o rudă a lui Elimelec, Booz.

... Rut a hotărât să o urmeze pe soacra ei în Țara Canaanului.

... Dumnezeu a binecuvântat căsătoria lui Rut cu Booz, dăruindu-i un fiu, Obed, care a fost bunicul regelui David.

f) **Argumentează** răspunsul la întrebarea: *Care dintre calitățile pe care le regăsești la Rut sunt importante pentru tine?*

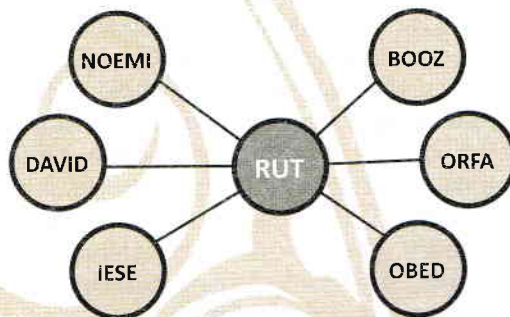
3. **Caută, în Biblie, textul din Cartea lui Rut 2,8-13 și prezintă despre ce este vorba.**

4. **Completează schema alăturată, în caiet, scriind relațiile existente între Rut și diferitele personaje biblice întâlnite în lecție.**

Exemplu:

RUT → nora → NOEMI

5. **Compune o rugăciune prin care să ceri binecuvântarea lui Dumnezeu în toate momentele vieții. Adaugă la portofoliul personal.**



## Lumină pentru pașii mei

Rut este model de fidelitate, devotament, hărnicie și modestie. Ea este hotărâtă să rămână cu soacra ei și să-i fie sprijin în orice situație. Dumnezeu o răsplătește cu bunătatea și prietenia lui Booz, care o ia de soție. Astfel, este asociată la descendența lui David și implicit a lui Isus. Să alegem și noi hărnicia, modestia, atașamentul și grija față de cei din familia noastră și Dumnezeu ne va dărua multe haruri și binecuvântări.

## Sfinții, modele de viață

### Sfânta Ghermana (1579-1601)

Sfânta Ghermana Cousin era fiica unor oameni simpli, ce locuiau în apropiere de Toulouse, în Franța. S-a născut în anul 1579. De la naștere, a fost infirmă, având mâna dreaptă atrofiată.

Mama ei a murit când ea era încă foarte mică. Mai târziu, tatăl ei s-a recăsătorit, iar mama vitregă a persecutat-o permanent, obligând-o să doarmă sub scara de la intrare.

Ghermana avea grijă de mica turmă a familiei și era prețuită de toți locuitorii satului pentru evlavlia și bunătatea ei. Într-o dimineață, tatăl a văzut că fiica lui nu a plecat cu oile la păscut. Mâniat, a deschis ușa încăperii unde dormea Ghermana. Nu mică i-a fost uimirea când a realizat că tânăra și-a început somnul de veci. Abia împlinise 22 de ani.

În anul 1867, a fost ridicată la cinstea altarelor și o catedrală impunătoare i-a fost dedicată în orașul Pibrac, amintind peste veacuri că, într-un trup infirm, poate sălășlui un suflet mare.



## Știați că... ?

- ❖ Moab este teritoriul aflat la S-E de Palestina, pe malul de răsărit al Mării Moarte, în Iordania de astăzi?
- ❖ Moabiții au dispărut complet ca popor autonom, alături de amoniți și filistenii?
- ❖ Începuturile formării *Cărții lui Rut* au fost aproximativ în jurul anului 1000 î.C.?
- ❖ Numele Rut ar însemna prieten, însoțitor, apropiat?
- ❖ O efă de orz echivalează, ca volum, cu 45 l?
- ❖ Efă este numele unui vas suficient de mare ca să încapă în el un om?